

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i ventilationsanläggning.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Överbrandmästare Gert Lönnqvist, räddningstjänsten.

UPPLYSNINGAR OM BRANDEN/OBJEKTET

Anläggningen

X Sågverk AB är inrymt i ett flertal olika byggnader av varierande storlekar och ålder. Sågverket producerar sågat och hyvlat virke till möbelindustrin och dyl. Anläggningen skyddas delvis av en sprinkleranläggning vilken vid aktivering automatiskt larmar räddningstjänsten och SOS.

Produktionen

Vid produktion bildas restprodukter i form av justerbitar och spån. Spånen sugas via ett gemensamt ventilationssystem till en cyklon där sågspån avskiljs till en särskild spånficka. Justerbitarna sönderdelas i en "knubbhugg" och tuggas därefter till flis. Flisen lagras i spånfickor och används i sågverkets egen panncentral.

Branden

Räddningstjänsten larmades via det automatiska brandlarmet om utlöst sprinkler kl. 11.35. Larmet kommer från flishuset vilket är sammanbyggt med justerhuset, en större byggnad där stora mängder sågat virke lagras. Flishuset är en träbyggnad med tre väggar och plåtklätt tak. Denna byggnad är bullerisolerad med gullfiberisolerings. Vid framkomst kl. 11.46 syns öppen eld från flishuset och justerhuset är hotat genom rökspridningen. Branden har dämpats av sprinklern och sågverkets personal och efter en massiv insats begränsas branden av räddningstjänstens personal.

UNDERSÖKNINGEN

Undersökningen inleds den xx-xx-xx, kl 19.00. Underhållsansvarige NN redogör för händelseförloppet. På morgonen hade han bytt fläktrömmar på den fläkt som driver ventilationssystemet. Han befinner sig bakom flisbyggnaden när han upptäcker rök och lågor från byggnadens nordvästra hörn samtidigt som sprinkleranläggningen löser ut. Han begärde avstängning av ventilationsfläkten via sin radio och drog sedan fram en befintlig vattenslang. Primärbrandområde kan fastställas till etagevåningen i flishuset. Ett tiotal sprinklerhuvuden har löst ut i detta område vilket tyder på att ansamlade brandgaser antänts innan första sprinkler aktiverats. På väggarna kan kraftiga sot- och förkolnings-skador återfinnas. I byggnadens övre nordvästra hörn har branden brutit igenom träväggen. I denna del av byggnaden finns ventilationssystemets fläkt placerad. Det kan noteras att stora mängder spån och damm täcker fläkthanläggningen.

SLUTSATSER

En teknisk undersökning av fläkten gav följande resultat. Motorns elektriska anslutningar är oskadade och motorns elektriska lindning är intakt. Kilremmarna mellan motor och fläkt är intakta. Fläktens drivaxlar har två lager vilka är intakta men en packbox närmast fläkthuset har påverkats av värme och återfinns deformerad intill lagerhållaren. En lagerhållare har lossnat, (expander) vilket medfört att hela fläktpaketet förskjutits i sidled. Vid denna förskjutning har fläkthjulet roterat mot fläkthusets gavel så att gnistbildning uppstått. En glödbrand har utvecklats i det damm som inneslutit fläkthjulets

axel varefter branden spridits i flishuset.

SPRIDNINGSRISK

Flishuset och justerhuset var vid brandställen obemannade varför något omedelbart hot mot människors liv och hälsa ej förelegat. Branden dämpades av sprinkleranläggningen och personalens ingripande. Vid spridning av brandgaser till justerbyggnaden, kunde branden snabbt ha hotat stora delar av anläggningen.

ERFARENHETER

Renhållning och underhåll i denna typ av anläggningar är mycket viktigt. Ansamlingar av spån och damm är en grogrund för gnistor och kan i värsta fall leda till katastrof. Det är också av största vikt att fläktar i ventilationsanläggningar underhålls rutinmässigt så att eventuella brister/felaktigheter snabbt upptäcks och åtgärdas.

Drivpaket intakt efter branden. Observera rester av spån och damm vid drivaxel.